

مدیریت و اطلاع رسانی سلامت در بلایا

عنوان

مؤلفه‌های تاب آوری کودکان و نوجوانان در حوادث و بلایا در ایران

مخاطبین

معاونت بهداشتی وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی هلال احمر، بهزیستی، آموزش و پرورش، سازمان های مردم نهاد

پیام اصلی

سلامت روان، سلامت معنوی، سلامت جسمی و عوامل اجتماعی - رفتاری، عوامل محیطی - اکولوژیک، بر تاب آوری کودکان و نوجوانان در حوادث و بلایا موثر است .

یافته ها

این مطالعه کیفی شامل ۳۳ مصاحبه نیمه ساختار یافته و سه نشست گروهی با ۴۰ نفر از متخصصین علمی و اجرایی در حوزه های سلامت، حوادث و بلایا، روانشناسی کودک، معلم و مدیران ارشد مدیریت بلایا است. براساس نظر ایشان، مؤلفه‌های استخراج شده از تاب آوری کودکان در بلایا، در دو طبقه اصلی درونی و بیرونی و ۸ زیر طبقه روانی، عاطفی، شناختی، ذهنی، معنوی، فیزیکی - جسمی، اجتماعی و رفتاری دسته بندی شدند. نتایج این مطالعه نشان داد ماهیت تاب آوری به صورت ذاتی و اکتسابی است.

شناخت ابعاد تاب آوری کودکان در حوادث و بلایا، می تواند نگرش جدیدی در مسئولین و برنامه ریزان حوادث و بلایا ایجاد نماید. نتایج این مطالعه می تواند برای برنامه ریزان و سیاستگذاران این حوزه ، در تدوین برنامه ها و اقدامات مداخله ای به منظور افزایش تاب آوری این گروه در زمان حوادث و بلایا که مورد تأکید اسناد بین المللی نیز می باشد، استفاده گردد.

دکتر لیلا محمدی نیا - استادیار سلامت در بلایا
دکتر عباس عبادی، دکتر حسین ملک افضلی، دکتر علی اردلان، دکتر قاضل، دکتر خراسانی

Dr.mohammadniai@gmail.com

عنوان

چالش های مدیریت صحنه در سوانح ترافیکی از دیدگاه کارکنان پایگاه های امداد جاده ای استان آذربایجان شرقی

مخاطبین

مراکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی سراسر کشور پلیس راهنمایی و رانندگی، جمعیت هلال احمر پزشکی قانونی

پیام اصلی

در هر حادثه ترافیکی چالش های متعددی وجود دارند که مهمترین آنها عدم هماهنگی سازمان های مسئول پاسخگو هست. لازم است که با تدوین برنامه ای جامع، تعیین سازمانی متولی، شماره تماسی واحد برای امدادخواهی، رفع نواقص و محدودیت ها، توانمندسازی امدادگران، سامان دهی زیرساختها و تمرین مکرر برنامه تدوین شده نسبت به حل این چالشها اقدام کرد.

یافته ها

سالانه هزاران تصادف جاده ای در ایران رخ می دهد که این مطالعه کیفی با انجام مصاحبه نیمه ساختاریافته در بین پاسخ دهندگان فوریت های پزشکی چالش های مواجه شده را استخراج نموده است. مهم ترین چالش های شناسایی شده عبارتند از: مشکلات زیرساختی، عدم آمادگی کارکنان امدادی، چالش های اولویت بندی مصدومین، کمبودها و محدودیتها، مدیریت سوانح ناشی از مواد خطرناک، مشکلات برقراری ارتباط، عدم هماهنگی، عدم وجود امنیت ذهنی و جسمی امدادگران، مشکلات فرهنگی و اجتماعی. لذا مدیریت، برنامه ریزی، تعیین مسئولیت ها، آموزش و توانمندسازی امدادگران، بهبود زیرساخت ها و برنامه طراحی شده برای رسیدگی به این چالش ها ضروری است.

دکتر جواد بابایی - استادیار سلامت در بلایا
دکتر علی جنتی، دکتر همایون صادقی بازرگانی، ریحانه مصطفی نژاد

drjavad1403@gmail.com

سلامت در بلایا

عنوان

چالش های بیمارستانها در پاندمی کووید ۱۹

عنوان

سنجش تاب آوری نوجوانان در حوادث و بلایا

مخاطبین

مدیران بیمارستان ها، حوزه های درمان بیمارستانی و پیش بیمارستانی

مخاطبین

معاونت بهداشتی وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی هلال احمر، بهزیستی، آموزش و پرورش، سازمان های مردم نهاد

پیام اصلی

آمادگی بیمارستان ها در برابر مخاطرات نوپدید و بازپدید الزامی اجتناب ناپذیر است. از سویی دیگر پاسخ گویی در حوادث و بلایا مستلزم هماهنگی درون سازمانی و برون سازمانی از قبل تعیین شده است. ارتقا آمادگی بیمارستان ها در سازماندهی، هماهنگی با رفع چالش ها پاسخگویی بهتری در پاندمی ها به همراه دارد.

پیام اصلی

ابزار بومی سنجش تاب آوری نوجوانان در حوادث و بلایا با روایی و پایایی مطلوب تصویر مناسبی از شرایط سلامت دانش آموزان مقطع متوسطه در قبل و حین رخداد بلایا به متولیان سلامت نشان می دهد.

یافته ها

مطالعه کیفی با حضور ۲۴ نفر (۱۳ خانم و ۱۱ آقا) در بازه سنی ۲۲-۵۷ سال و سابقه کاری بین ۲-۲۹ سال؛ سطح تحصیلات کارشناسی تا دکتری حرفه ای پزشکی از کلیه رده های سامانه فرماندهی حادثه (HICS) بیمارستان های علوم پزشکی شیراز انجام شد. چالش های پاسخ گویی بیمارستان ها شامل ۷ طبقه اصلی: چالشهای افزایش ظرفیت فیزیکی بیمارستان، چالشهای نیروی انسانی، چالشهای برنامه موجود پاندمی، چالشهای خدمات درمانی و مراقبتی، چالشهای مالی و پشتیبانی، چالشهای روشهای تشخیصی، چالشهای پیشگیری و کنترل عفونت، چالشهای ارتباطات و فناوری اطلاعات بودند. بعلاوه لزوم سازماندهی، توجه و حمایت بیشتر از بیمارستانها در مقابله با پاندمی کووید ۱۹ و دیگر بیماری های نوپدید و بازپدید احتمالی آتی حائز اهمیت است.

یافته ها

در یک مطالعه ترکیبی از نوع اکتشافی متوالی، ابزار سنجش تاب آوری نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال تحت عنوان ARDT-37 طراحی و روانسنجی گردید. در تجزیه و تحلیل عاملی اکتشافی پنج عامل تاب آوری نوجوانان شامل کمک، توکل به خدا و امیدواری، سازگاری، اعتماد به نفس و حمایت اجتماعی بعنوان عوامل اصلی تاب آوری نوجوانان استخراج گردید.

از آنجا که این ابزار اولین مورد تخصصی شرایط حوادث و بلایا بوده و از سویی دیگر بومی کشور ایران می باشد می تواند مبنایی برای دیگر مطالعات باشد. ابزار دارای سازگاری داخلی مطلوب می باشد.

$\alpha = .86$ and $ICC = .91$; 95 CI: .849 to .948). ARDT با دارا بودن $\frac{1}{3}$ سوال یک ابزار ارزیابی سریع برای سنجش سطح تاب آوری گروه دانش آموزی متوسطه در شرایط حوادث و بلایا می باشد. نتایج حاصل از این ارزیابی می تواند برای پیامدهای بلند مدت و کوتاه مدت از سوی سیاست گذاران و متخصصان مورد برنامه ریزی قرار گیرد و اقدامات پیشگیرانه و آمادگی انجام شود.

دکتر لیلا محمدی نیا - استادیار سلامت در بلایا

دکتر عباس عبادی، دکتر حسین ملک افضلی، دکتر حمید شریف نیا
Dr.mohammadinal@gmail.com

دکتر لیلا محمدی نیا - استادیار سلامت در بلایا

وحید سعادت‌مند، حسن خالدی، سعید دارابی، عاطفه اسفندیاری
Dr.mohammadinal@gmail.com

